

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL-4101-08-03/2012
P/12/149

Olsztyn, 16 sierpnia 2012 r.

Pani
Agnieszka Sadowska
Komendant OHP w Elku

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła kontrolę w Ochotniczym Hufcu Pracy 14-13 w Elku („Hufiec”), którą objęto jego działalność w latach 2009 – 2012 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 27 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK², przekazuje Pani Komendant niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Hufca w badanym zakresie, a stwierdzone uchybienia miały charakter formalny i nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność. Podstawą pozytywnej oceny było prawidłowe przygotowanie i realizacja zadań OHP związanych z kształceniem, wychowaniem i zatrudnieniem młodzieży oraz przeciwdziałaniem jej marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

1. Hufiec był prawidłowo przygotowany pod względem organizacyjno-prawnym do realizacji jego statutowych zadań. Rekrutował swoich uczestników w formie dochodzącej i kształcił ich na poziomie Gimnazjum dla Dorosłych („GdD”) oraz przyuczał do zawodu, w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży oraz w zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży. Nauka dla uczestników w ramach „GdD” odbywała się w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego („CKPiU”) w Elku oraz w Zespole Szkół Technicznych w Olecku („ZST”).

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² W dniu 2 czerwca 2012 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o NIK, wprowadzona ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 227 poz. 1482 ze zm.), jednakże na mocy art. 2 ustawy nowelizującej, do postępowań kontrolnych niezakończonych sporządzeniem wystąpienia pokontrolnego do dnia wejścia w życie zmienionych przepisów, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Procedury przyjęte w OHP umożliwiały pełną realizację zadań państwa przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy³. Podstawowe zadania Hufca zostały określone w regulaminie organizacyjnym. Stan zatrudnienia w Hufcu (czterech pracowników) był zgodny z liczbą etatów ujętą w regulaminie organizacyjnym oraz nie przekraczał liczby etatów wyliczonych według wytycznych Komendanta Głównego OHP z dnia 22 kwietnia 2010 r. W okresie objętym kontrola wskaźnik ten na początku roku szkolnego wahał się od 4 do 4,3 etatu, zaś na koniec roku szkolnego wynosił od 3,6 do 3,9 etatu.

2. Hufiec prawidłowo wyznaczał, na poszczególne lata objęte kontrolą, główne kierunki jego działalności związane z realizacją przypisanych mu zadań, które obejmowały zakres przewidziany w § 1 ww. rozporządzenia w sprawie zadań OHP. W oparciu o powyższe kierunki Hufiec opracowywał roczne plany pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej, które zatwierdzała Rada Pedagogiczna Hufca oraz WK OHP.

Dodatkowo na rok szkolny 2010/2011 opracowano Plan Naprawczy dla Hufca, mający na celu poprawę jakości kształcenia poprzez podniesienie poziomu osiągnięć edukacyjnych uczestników oraz podniesienia ich frekwencji na zajęciach teoretycznych i praktycznych. Wdrożenie Planu Naprawczego okazało się skuteczne, gdyż odnotowano wzrost frekwencji z 47% do 60,1% w I semestrze roku szkolnego 2010/2011 oraz podwyższenie średniej oceny z 2,6 do 2,8. Mimo, że Plan Naprawczy opracowany był na jeden rok szkolny, to zadania w nim określone realizowane są przez Hufiec w codziennym procesie wychowawczym.

Oprócz powyższych planów, w latach 2008 – 2012 (I półrocze) prawidłowo zrealizowano 38 programów profilaktycznych, wychowawczych i resocjalizacyjnych na rzecz młodzieży zagrożonej demoralizacją i wchodzącej w konflikt z prawem.

Z analizy sprawozdań oraz informacji przedkładanych przez Hufiec KW OHP wynikało, że realizacja zadań, ujęta w planach rocznych oraz programach profilaktycznych, była prawidłowa i osiągnęła zakładane cele. Wszyscy uczestnicy OHP kształcili się w zawodach wymienionych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego⁴ (Dz. U. z dnia 19 maja 2004 r.)

3. Hufiec podejmował działania promujące działalność opiekuńczo-wychowawczą i przyuczenie do zawodu m.in. w środowiskach zagrożonych marginalizacją społeczną poprzez współpracę głównie ze szkołami, instytucjami, organizacjami kościelnymi i pozarządowymi w obszarze szeroko pojętej pomocy społecznej. W trakcie tych działań przedstawiano ofertę edukacyjną dla młodzieży pochodzącej ze środowisk marginalnych i rodzin dysfunkcyjnych, wymagającej i poszukującej opieki i możliwości kształcenia w ramach OHP. Prezentowano sukcesy i osiągnięcia młodzieży OHP. Promowano projekty europejskie i projekty własne w partnerstwie z instytucjami lokalnymi i samorządami oraz organizacjami pozarządowymi.

Nabór uczestników do Hufca odbywał się zgodnie z zasadami określonymi w załączniku do zarządzenia KG OHP

³ Dz. U. z 2011, poz. 920,

⁴ Dz. U. Nr124, poz. 860,

z dnia 15 listopada 2002 r. oraz w zarządzeniu Komendanta Hufca. Rekrutację uczestników przeprowadzał powoływany w Hufcu Zespół ds. Rekrutacji. Akcja rekrutacyjna rozpoczynała się corocznie na organizowanym „Dniu Otwartym w Hufcu Pracy w Elku”, w którym uczestniczyli m.in.: przedstawiciele władz samorządowych, dyrektorzy gimnazjów z terenu całego powiatu elckiego i oleckiego oraz pracownicy z Młodzieżowego Centrum Kariery OHP („MCK”) i Punktu Pośrednictwa Pracy OHP w Elku („PPP”). W akcję rekrutacyjną OHP włączano również Sąd Rejonowy oraz policję. Oprócz tego na stronach internetowych umieszczana była informacja o prowadzonej rekrutacji.

4. Hufiec prawidłowo gromadził dane dotyczące kształcenia ogólnego i praktycznego uczestników. Skuteczność podejmowanych działań monitorowana była poprzez codzienną pracę wychowawczą m.in. przez wizytowanie praktyk zawodowych w zakładach pracy, rozmowy z pracodawcami w zakresie frekwencji i dyscypliny pracy, powiadamianie rodziców lub opiekunów prawnych o nieobecnościach uczniów w szkole. Każdy przypadek przerwania przez uczestnika OHP nauki był analizowany pod kątem przyczyn i możliwości zmotywowania do kontynuacji nauki.

W latach 2009 – 2010 na 133 absolwentów do egzaminów potwierdzających przyuczenie do zawodu (organizowanych przez Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Elku oraz przedsiębiorców) przystąpiło 129 absolwentów i wszyscy zdali egzamin. W roku szkolnym 2011/12 (wg stanu na 17 lipca) na 36 absolwentów do egzaminu przystąpiło 28 absolwentów i również wszyscy zdali egzamin. Pozostałych ośmiu absolwentów będzie zdawać egzaminy w sierpniu br.

Zadania w zakresie badania efektywności działań opiekuńczo-wychowawczych Hufiec realizował głównie w ramach Klubu Absolwenta OHP, który powstał już w 2008 r., na bazie Koncepcji Utworzenia Klubu Absolwenta Ochotniczych Hufców Pracy opracowanej przez Komendę Główną OHP. Od 2010 r. Klub działał według zasad określonych przez KW OHP, a w ramach Klubu odbywało się zbieranie informacji o losach wychowanków.

5. Z porównania zawodów przyuczanych w Hufcu oraz zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych podawanych przez urzędy pracy w rankingach zawodów deficytowych i nadwyżkowych na terenie powiatu elckiego jak i oleckiego wynikało, że spośród 14 zawodów przyuczanych w OHP w latach 2008 – 2012 (I półrocze) 10 z nich należało do zawodów nadwyżkowych, dwa do zawodów zrównoważonych, zaś dwa z nich nie były ujęte w analizie urzędów pracy.

Analiza rynku pracy na poziomie Hufca opierała się przede wszystkim na identyfikacji pracodawców. Uwzględniano w niej takie czynniki jak: zapotrzebowanie potencjalnego pracodawcy na szkolenie młodocianego pracownika w danym zawodzie, oczekiwania kandydata do Hufca i jego rodzica, odpowiednie kwalifikacje pracodawców niezbędne do szkolenia młodocianych oraz odpowiednie zaplecze socjalne.

Zawody, które były proponowane i które najczęściej wybierała młodzież, to były zawody, w których pracodawcy zgłaszali najwięcej ofert pracy.

Brak bezpośredniej współpracy Hufca z urzędami pracy, w zakresie aktywizacji zawodowej, według wyjaśnień Pani Komendant, wynikał przede wszystkim z faktu, że oferty urzędów pracy nie były adresowane do

uczestników Hufca lecz do osób powyżej 18 roku życia. Przygotowywanie młodzieży do aktywnego zachowania na rynku pracy oraz podejmowanie i wspieranie inicjatyw służących przeciwdziałaniu bezrobociu i wychowaniu w procesie pracy, Hufiec realizował głównie poprzez współpracę z MCK i PPP w Ełku, tj. placówkami rynku pracy specjalizującymi się w pracy z młodzieżą w zakresie szeroko pojętego poradnictwa i informacji zawodowej, a także udział uczestników i absolwentów Hufca w spotkaniach informacyjnych i konsultacjach indywidualnych, projektach organizowanych i realizowanych na terenie MCK i PPP oraz w ramach Hufca. Należy podkreślić, że placówki te współpracowały z urzędami pracy i korzystały z ich raportów w opracowywanych przez nich analizach rynku pracy.

6. W latach 2008 – 2012 Hufiec realizował trzy porozumienia z samorządami oraz jednostkami działającymi w ramach samorządów, tj. z: Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Ełku (współpraca w organizacji kształcenia i przygotowania zawodowego uczniów w Gimnazjum dla Dorosłych przy CKPiU w Ełku), Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Ełk ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii oraz z Gminą Ełk (współpraca w Zespole Interdyscyplinarnym).

Współpraca Hufca z publicznymi instytucjami rynku pracy odbywała się również poprzez uczestnictwo Komendanta w spotkaniach, konferencjach, w których brali udział ich przedstawiciele.

NIK zwraca uwagę, że w treści regulaminu organizacyjnego, opracowanego przez Panią Komendant, zatwierdzonego 14 maja 2012 r. przez Komendanta Warmińsko-Mazurskiej Wojewódzkiej Komendy OHP w Olsztynie (KW OHP) nie ujęto jednego z realizowanych przez Hufiec zadań, tj. badania efektywności działań opiekuńczo-wychowawczych podejmowanych wobec uczestników OHP, w tym dotyczących badania losów jego absolwentów. Zadania te zostały jednak wpisane do regulaminu w trakcie kontroli NIK. Stwierdzono również, że w KW OHP, przejmując Hufiec z byłego województwa suwalskiego nie zachowano dokumentu zarządzenia Komendanta Wojewódzkiego w Suwałkach w sprawie powołania Hufca w Ełku. Należy jednak zaznaczyć, że jeszcze przed zakończeniem kontroli NIK, w związku z nie odnalezieniem zarządzenia o powołaniu Hufca, KW OHP podjął decyzję o wdrożeniu postępowania w sprawie odtworzenia tego dokumentu.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

Z poważaniem